

NĚMEC, Jiří; ŠEDINOVÁ, Petra. Doporučení ke zpracování diplomové (bakalářské) práce

Obecné metodické rady k psaní a formální úpravě závěrečných vysokoškolských prací na PdF MU.

Stránky: [mood-link-a](#)

Kurz: RING (Rukověť informačně gramotného studenta PdF)

Kniha: NĚMEC, Jiří; ŠEDINOVÁ, Petra. Doporučení ke zpracování diplomové (bakalářské) práce

Vytiskl(a): Ivo Bartoš

Datum: sobota, 11. červen 2011, 08:47

Obsah

[1 Úvod](#)

[2 Postup při zadávání diplomové práce](#)

[2.1 Volba tématu](#)

[2.2 Projekt diplomové \(bakalářské\) práce](#)

[2.3 Postup při projektování diplomové \(bakalářské\) práce](#)

[2.4 Zpracování tématu diplomové práce](#)

[3 Jak psát diplomovou \(bakalářskou\) práci](#)

[3.1 Doporučená studijní literatura \(řazeno dle pořadí doporučení\)](#)

[3.2 Doporučené etapy vypracování diplomové \(bakalářské\) práce](#)

[3.3 Forma zpracování diplomové \(bakalářské\) práce](#)

[4 Formální náležitosti diplomové práce](#)

[4.1 Úprava textu](#)

[4.2 Úprava desek a titulního listu - poznámka](#)

[5 Odkazy na literaturu v textu práce \(dle ČSN ISO 690\)](#)

[5.1 Metoda poznámek](#)

[5.2 Metoda číselných citací](#)

[5.3 Metoda prvního prvku a data](#)

[6 Citace klasických \(tištěných\) dokumentů podle ČSN ISO 690](#)

[6.1 Citace monografické publikace \(knihy\)](#)

[6.2 Citace seriálové publikace](#)

[6.3 Citace části monografické publikace](#)

[6.4 Citace příspěvku ze sborníku](#)

[6.5 Citace článku v seriálových publikacích](#)

[7 Citace elektronických dokumentů dle ČSN ISO 690-2](#)

[7.1 Citace elektronické monografie, www stránky](#)

[7.2 Citace příspěvku v elektronickém sborníku](#)

[7.3 Citace elektronického článku](#)

[7.4 Citace elektronické konference](#)

[8 Přílohy - vzory formální úpravy](#)

[8.1 Vzhled textu na vazbě \(deskách\) práce](#)

[8.2 Vzhled titulního listu](#)

[8.3 Prohlášení](#)

[8.4 Resumé](#)

[8.5 Anotace, klíčová slova, bibliografický záznam](#)

[9 Odevzdávání diplomové \(bakalářské\) práce](#)

[10 Shrnutí postupu při zpracování diplomové práce](#)

1 Úvod

Úvodní poznámka:

Tento text vytváří společný rámec pro psaní bakalářských a diplomových prací na PdF MU v Brně. Dílčí formální, obsahové a metodologické aspekty jednotlivých oborů studovaných na PdF MU jsou předmětem specifikace vedoucího katedry a naleznete je na webových stránkách každého pracoviště. Tyto pokyny se přiměřeně vztahují i k vypracování závěrečných prací v rámci celoživotního vzdělávání.

Vypracováním diplomové práce má student prokázat schopnost samostatně využívat teoretické a metodologické poznatky získané během studia a aplikovat je při řešení konkrétního úkolu v daném oboru. Diplomovou práci je možno pojmut jako teoretickou, výzkumnou nebo uměleckou, některé mohou svojí povahou přesahovat uvedené hranice.

- V teoretické práci student prokazuje, že prostudoval dostupnou literaturu k danému tématu, je schopen problematiku analyzovat, jasně vyložit a obohatit o další teoretické závěry. Do této skupiny patří i originální tvorba metodických pomůcek a materiálů.
- Ve výzkumné práci shromáždí student, vedle poznatků získaných studiem literatury, také empirické údaje dosažené vlastním výzkumem, které správně utřídí, analyzuje, syntetizuje a interpretuje.
- Umělecká diplomová práce má povahu originálního tvůrčího výkonu, jímž student prokáže schopnost ztvárnit zvolené téma adekvátními vyjadřovacími prostředky. Umělecká diplomová práce musí být doprovázena teoretickým nebo metodologickým textem přibližně polovičního rozsahu, než vyžaduje teoretická práce z výtvarné nebo hudební výchovy.

2 Postup při zadávání diplomové práce

2.1 Volba tématu

Zpravidla dva roky před plánovaným ukončením studia se student seznámí s vypsányými tématy diplomových (bakalářských) prací. Po dohodě s vedením příslušné katedry je možné navrhnout vlastní téma diplomové (bakalářské) práce vycházející z předchozích teoretických nebo praktických prací studenta. Upřesňování tématu probíhá na základě studia literatury a po konzultacích s učitelem, který dané rámcové téma vypsál. Závěrem této činnosti vypracuje student projekt diplomové (bakalářské) práce.

2.2 Projekt diplomové (bakalářské) práce

Projekt práce by měl obsahovat:

- Téma práce
- Popis výchozí situace (problému), který bude v práci řešen
- Cíl práce
- Metody zpracování DP, BP
- Seznam literatury
- Časový harmonogram zpracování

Vypracovaný projekt podepíše vedoucí práce, který tak dává svůj souhlas s vedením práce, a vedoucí příslušné katedry potvrdí podpisem. Projekt je součástí dokumentace příslušné katedry.

Formulář projektu diplomové práce:

Pedagogická fakulta MU v Brně

Katedra: .....

PROJEKT DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: .....

Adresa trvalého bydliště: .....

Obor studia: .....

1. Téma diplomové práce:

2. Popis problému, který bude v práci řešen:

3. Cíl diplomové práce:

4. Metody zpracování diplomové práce:

5. Seznam literatury:

6. Časový harmonogram zpracování diplomové práce:

Vedoucí diplomové práce (jméno a příjmení, titul): .....

Pracoviště vedoucího diplomové práce (v případě externího pracovníka): .....

.....

Adresa bydliště vedoucího diplomové práce (v případě externího pracovníka): .....

.....

Souhlasím s vedením diplomové práce (podpis): .....

Datum: .....

Vyjádření vedoucího katedry: .....

.....

Datum: ..... Podpis: .....

Formulář projektu bakalářské práce:

Pedagogická fakulta MU v Brně

Katedra: .....

PROJEKT BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: .....

Adresa trvalého bydliště: .....

Obor studia: .....

1. Název bakalářské práce:

2. Popis problému, který bude v práci řešen:

3. Cíl bakalářské práce:

4. Metody zpracování bakalářské práce:

5. Seznam literatury:

6. Časový harmonogram zpracování bakalářské práce:

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, titul): .....

Pracoviště vedoucího bakalářské práce (v případě externího pracovníka): .....

.....

Adresa bydliště vedoucího bakalářské práce (v případě externího pracovníka): .....

.....

Souhlasím s vedením bakalářské práce (podpis): .....

Datum: .....

Vyjádření vedoucího katedry: .....

.....

Datum: ..... Podpis: .....

2.3 Postup při projektování diplomové (bakalářské) práce

Projekt odborné práce

První a klíčovou činností, která předchází tvorbě vlastního odborného textu, je projektování, jež můžeme přirovnat k verbalizaci myšlenek autora, opírající se o jeho odborné znalosti, zkušenosti a dovednosti. Projekt je konkrétní zevrubný plán jednotlivých úvah, kroků a činností, které musí diplomant provést, aby naplnil své představy a dostal cílům, které si vytyčil. Vypracování dobrého projektu svědčí o profesním zájmu studenta věnovat se zvolenému tématu s plným nasazením a do jisté míry je i zárukou kvalitní práce.

Smysl a cíl a projektu

Z vyhotoveného projektu diplomové práce by mělo být autorovi a jeho vedoucímu zcela jasné téma, zvolené paradigma, vymezení cílů, metody zpracování a získávání dat (údajů) a možnosti interpretace výsledků, popřípadě jejich očekávaný význam.

V posledních několika letech se na různých úrovních a v rozličných oblastech lidské činnosti setkáváme s různými typy projektů. Umění projektovat a vytvářet kvalitní projekty (nápady) jež navrhnou možná zlepšení, výzkumné strategie apod., patří k nezbytným dovednostem každého vysokoškolačka. Stále častěji se setkáváme s možnostmi získat finanční prostředky (např. z fondů EU, z MŠMT ČR, Grantové agentury ČR, různých nadací a fondů) právě na základě kvalitně zpracovaných a nápaditých projektů.

V zásadě můžeme projekty podle svého charakteru rozdělit do dvou kategorií. **Rozvojové** (podpůrné) - jejich smyslem je např. podpora určité veřejně prospěšné činnosti (vzdělávání, rekvalifikace), změna struktury (přechod z jednostupňového vysokoškolského studia na dvoustupňové), ale i materiální vybavení (vybavení knihovny SOS vesničky) atd. a **výzkumné** (teoretické), jejichž smyslem je obhájit význam navrhovaného výzkumu, adekvátnost použitých metod, využití pro praxi nebo rozvoj teorie apod. Finanční prostředky jsou v tomto případě využity na zajištění vlastního výzkumu (přístrojové vybavení, administrace výzkumných nástrojů, podpora publikací apod.). Projekt diplomové práce se svou povahou blíží projektu výzkumnému (teoretickému) s tím rozdílem, že můžeme pominout podrobné finanční rozpočty a jejich zdůvodňování apod.

Diplomové projekty by měly být zpracovány tak, aby přesvědčily potenciální vedoucí o své kvalitě. Jsou dokladem toho, jak student umí přemýšlet o daném tématu, kterak ho umí transponovat do výzkumných problémů, hypotéz a jak vhodně a adekvátně volí metody a techniky pro sběr dat, jaké postupy projektuje pro jejich zpracování a interpretaci a jaká by mohla být struktura celé práce. Z pozorného studia projektů je do jisté míry patrné, jaký by student jako autor mohl být, tzn. kolik je ochoten práci věnovat času, zda-li se osvědčí při zpracování daného tématu, kolik a jakou literaturu již prostudoval, jaký je jeho vypravěčský styl, zájmy apod.

Z předchozího je patrné, že formální funkce projektů není dominantní. Jejich vypracováním primárně neusilujeme o získání zápočtu, vedoucího své práce, ale vystavujeme se ve své „nahotě“ hodnocení a možné upřímně a dobře míněné kritice ze strany oponentů. V zájmu každého studenta by tudíž mělo být, aby se skrze svůj projekt představil jako bytost pracovitá, zodpovědná, tvořivá a myslící.

Struktura projektů

Strukturu, kterou v následujícím textu uvádíme, bude třeba vždy modifikovat podle konkrétních

specifik studovaného oboru, v zásadě se však příliš nezmění.

Téma práce

Dobrý badatel je člověk, který vchází do knihovny a nemá nejmenší ponětí o tématu své práce, a pak z ní vychází a je mu do značné míry jasno. (Umberto Eco)

Téma je východiskem pro první hlubší úvahy nad zpracováním diplomové práce. Každoročně může student vybírat z obměňovaných témat, která mu nabízejí učitelé daného oboru (kateder). Témata diplomových prací vycházejí z odborného zaměření jednotlivých vyučujících v rámci daného oboru, ale reflektují také výzkumnou činnost každého pracoviště. Diplomová práce může například rozpracovávat dílčí problematiku výzkumného záměru fakulty, potažmo dané katedry.

Podle studijních předpisů má obvykle student právo navrhnout i své vlastní téma, které vychází z jeho odborné profilace, praktických zkušeností nebo navazuje na středoškolské odborné práce. V těchto případech musíme upozornit na jistá úskalí, která volbu tématu doprovázejí.

Zajímavé téma nebo chcete-li náměty na témata můžeme tradičně hledat v odborné literatuře. Autoři obvykle v diskusní části svých výzkumů polemizují se svými závěry a poukazují přímo nebo nepřímo na další oblasti a související témata, která by bylo vhodné probádat. Rovnocenným inspiračním zdrojem je také reálný život (pedagogická praxe), ve kterém si dobrý pozorovatel povšimne řady zajímavých jevů, které by chtěl ve své práci popsat nebo i vysvětlit. Především pro kvalitativní projekty je nezbytné, aby jejich autoři vnímali reálný pedagogický svět s trochou intuice a otevřenými očima. Neobvyklým, ale o to více inspirativním zdrojem, by mohla být také hra a náhoda. Zvolit téma práce se možná zdá být prosté, ale velmi často je tomu naopak a studenti se tak hned v úvodu dopouštějí chyb.

Nejčastější chyby při volbě tématu práce

- Autor projektu si zvolí téma, které výrazně zasahuje do jiného vědního oboru, než který studuje. Např.: Student sociální pedagogiky zpracuje projekt z oblasti trestního práva, jehož hlavním cílem je analýza podmíněných trestů odnětí svobody uložených mladistvým. Téma by však vzhledem k charakteru studovaného oboru mělo být formulováno naopak, např. Výchovné principy mladistvých, odsouzených k podmíněnému trestu odnětí svobody. Zatímco první téma se vztahuje k problematice podmíněných trestů (např. kolik a za jakých okolností byly soudem uloženy – téma právní!), druhé téma se orientuje na výchovnou práci s mladistvým, kterému byl již uložen podmíněný trest – téma sociálně pedagogické!
- Studenti volí témata, která jsou na jedné straně společensky angažovaná, na straně druhé však příliš rozšířená a jejich projekt neskýtá záruku nových závěrů nebo pohledů na danou problematiku. Např. Šikana na ZŠ, Zneužívání návykových látek mladistvými apod.
- Velmi častou začátečnickou chybou je formulace příliš širokého tématu práce. Studenti mají strach, aby naplnili předepsaný počet stran a daný problém nahlíží obšírně („z ptačí perspektivy“). Např.: Výchova dětí, Prevence kriminality, Sociálně patologické jevy atd. Opakem může být i přespříliš úzce zaměřený projekt, ale ty bývají světlou výjimkou. Především projekty diplomové a disertační by měly být specifičtější a úžeji zaměřené, dokládající schopnost analytického myšlení autora.

Od tématu práce je jen krůček k **názvu práce**, ale téma není totéž co název. Téma zastřešuje mnoho dílčích menších témat, problémů a jevů, kdežto název práce je výstižný, terminologicky přesný, jasný, jednoznačný a slovně úsporný. Název práce na rozdíl od tématu vzniká až v závěru veškerého snažení, s trochou nadsázky bychom řekli, že před vyvázáním práce. Název práce také figuruje na vysvědčení, které student obdrží spolu s diplomem.

Rozbor problémů, zdůvodnění a cíle práce (projektu)

Po volbě tématu následuje druhá, relativně rozsáhlá a klíčová část projektu, která by měla přinést odpovědi na následující otázky:

- Proč (čím) je toto téma zajímavé a pro studovaný obor důležité (obohacující)?
- Jak je dané téma zastoupeno v odborné literatuře? (České popřípadě i cizojazyčné.)
- Jaké problémy bude vlastní práce popisovat a objasňovat?
- V jaké hlavní a podružné cíle projektu vyústí tato analýza?

Vztah tématu ke studovanému oboru a základní literatura

Po přečtení prvního odstavce by posuzovateli mělo být jasné, jak autor začleňuje dané téma do struktury vědního oboru a kterou dílčí oblast této disciplíny vlastně obohacuje. Smyslem této části je také poukázat na **základní** literaturu (myšlenky různých autorů), kterou autor již k danému tématu prostudoval a na kterou bude de facto ve své práci navazovat, v duchu jakých paradigmat povedou jeho další kroky. Seznam literatury je dále rozšiřován v průběhu zpracování diplomové práce, ale také především při kvalitativním výzkumu.

Formulace problémů

Problémy v obecné rovině můžeme definovat jako rozdílnost výchozího a požadovaného stavu. Podobně i autor, uvažuje-li detailně nad svou prací, by měl výstižně charakterizovat výchozí (pedagogickou) situaci a stav, ke kterému by měla jeho práce dospět. Návrh této cesty (metody), jak se z jednoho výchozího bodu dostat k cíli, je předmětem další části projektu pojednávajícího o metodách.

V kvantitativně připravovaném projektu má však pojem „problém“ svůj pevně stanovený význam. Podstata vědeckého problému kvantitativního výzkumu je skryta v hledání vztahu mezi dvěma a více proměnnými. (Např. Jaký je vztah mezi prospěchem dítěte z matematiky a jeho intelektem?) Kvantitativně orientované projekty by měly tudíž obsahovat již zcela konkrétní formulace výzkumných problémů popřípadě i hypotéz.

Vymezení cílů práce

V části o cílech projektu autor jasně a srozumitelně popíše, co bude výsledkem a smyslem jeho úsilí. Autoři kvantitativně orientovaného projektu budou mít tuto práci jednodušší, protože jejich cílem bude s největší pravděpodobností odpovědět na výzkumné otázky. Diplomové práce si však mohou klást i jiné cíle. Např.: Na základě výsledků výzkumné části navrhnout modelový program terapeutického výcviku apod. Z takto formulovaných cílů je patrné, že autor nechce, aby jeho práce skončila v knihovně a rozšiřuje své dílo o smysluplnou část použitelnou v praxi.

Cíle, které si studenti kladou, jsou v některých případech neadekvátní a pro zpracování diplomové práce nedostačující. Např.: Cílem mé práce je poukázat na škodlivost návykových látek. Cílem práce je poukázat na význam primární prevence apod. Smyslem diplomových prací není poukazovat a popisovat samozřejmosti, ale objasňovat vztahy mezi pedagogickými jevy, vysvětlovat je na základě různých teorií, systematizovat je a komentovat na základě svých zkušeností a znalostí. Není-li projekt formulován jako výzkumný, pak autor může usilovat například o vytvoření typologie, metodické příručky, sady terapeutických cvičení apod., ale v i těchto případech by měl vycházet z analýzy výzkumů třeba i převzatých, pokud není autor schopen vlastní výzkumné sondy.

Definice základních pojmů

Mezi stěžejní kapitoly diplomové práce patří teoretická část věnující se definici pojmů, které jsou v práci užívány. Důležité jsou zvláště ty, které jsou obsahem výzkumných problémů a hypotéz, zvláštní pozornost je třeba věnovat definici proměnných! Abychom si tento odstavce špatně neinterpretovali, musíme dodat, že se nejedná o „obecnou encyklopedickou“ definici pojmů, ale o

definici odbornou v kontextu daného vědního oboru. Máme-li být ještě přesnější, pak by autor měl především zmínit sémantický aspekt daných pojmů, protože ten se může v různých kontextech měnit a pozorný čtenář (potažmo posuzovatel) by měl pojmům rozumět stejně (nebo alespoň téměř stejně) jako autor. V projektu diplomové práce nebude velký prostor pro tuto problematiku, ale neměla by být v žádném případě pominuta obzvláště tehdy, jedná-li se o pojmy, které jsou pro daný obor nové nebo neobvyklé.

Volba metod

V následující části projektu by měl student prokázat orientaci v základních výzkumných metodách daného oboru a schopnost adekvátní volby sady metod vzhledem k charakteru sledovaných jevů a volbě cílů. Metoda (technika) je zprostředkovatelem dat (údajů - v kvalitativním výzkumu) o sledovaných jevech. Autorovi by mělo být již ve fázi projektování zřejmé, jaké metody (techniky) použije, aby měl dostatečný prostor pro jejich vlastní studium. V souvislosti s volbou metod musíme také uvažovat o povaze získávaných dat (údajů), abychom si uměli v další fázi vytvořit představu, jak s těmito daty, které prostřednictvím metod získáme, dále naložíme, tzn. jakým statistickým nebo interpretačním procedurám je podrobíme. Jiné metody bude autor volit u kvalitativního výzkumu (participační pozorování, individuální interview, ohniskové skupiny apod.) a jiné u kvantitativního (dotazník, test, strukturované pozorování, Q-metodologie apod.). Typy metod se budou také odlišovat podle charakteru sledovaného jevu a formulace výzkumného problému.

Mezi nejrozšířenější chyby, kterých se studenti ve svých projektech dopouštějí, je výrazná preference dotazníků (řádoby univerzálního nástroje) na úkor jiných metod. K tomuto faktu může vést několik naivních očekávání:

- Sestavit (vytvořit) dotazník je jednoduché.
- Sběr dat je rychlý. Během krátké doby sesbíráme velké množství dat u velkého vzorku respondentů.
- Interpretace dat je prostá, popíšu jen kolik respondentů a jak odpovědělo na danou otázku.

Vytvořit validní dotazník je práce nesmírně časově náročná. Bez malého předvýzkumu nebo konzultace s odborníky nemůžeme dotazník předložit většímu počtu respondentů, nehledě na skutečnost, že návratnost vyplněných dotazníků je vždy menší než očekáváme. Největším omylem je však interpretace získaných dat. Již při konstrukci a uspořádání jednotlivých položek bychom měli přemýšlet o tom, s jakými typy dat při vlastním zpracování budeme operovat. Autor dotazníku by měl vědět, že skupinou položek získá data nominální, jinou skupinou pořadové atd., a podle toho pak uvažovat, jak získaná data dále zpracuje. Studenti ve svých pracích mnohdy oslňují barevnými grafy a tabulkami se zcela mylně interpretovanými daty, nehledě na skutečnost, že opomíjí hledání vztahů a příčin a omezuje se pouze na deskripci jevů.

Analýza a interpretace dat (údajů)

Logickou a navazující součástí projektu je část, ve které poukážeme na možnosti zpracování a interpretaci získaných dat. V kvantitativně orientovaném projektu by mělo být zřejmé, které statistické procedury (korelaci, frekvenční analýzu, Chí-kvadrát, faktorovou analýzu apod.) autor použije pro zjištění vztahu svých proměnných, podobně i v kvalitativním projektu nemůže chybět zmínka o přepokládaném typu kódování. Náznak použití metod pro zpracování dat predikuje také možné výsledky a způsob jejich interpretace. Důraz může být kladen na kvantitativní, ale i kvalitativní interpretaci, popřípadě kombinaci obou.

Časový harmonogram

Projekty mohou být také doplněny časovým harmonogramem, především tehdy, jedná-li se o projekty víceleté. Při zpracování projektu diplomové práce je tento krok mnohdy formální a je na odpovědnosti studenta, kdy a kolik času své práci věnuje, když je limitován termínem odevzdání.

Neměli bychom však zapomenout, že v časovém harmonogramu se zrcadlí náročnost použitých metod a zpracování získaných dat.

Použitá literatura

Součástí závěrečné části projektu je seznam literatury, který autor využil ke zpracování projektu, ale kterou také již prostudoval v rámci své odborné přípravy.

Abychom alespoň částečně zjemnili nářky studentů, že k problematice diplomových prací je nedostatek dostupné literatury, uvádíme v závěrečném odstavci několik titulů. Je povinností studenta, aby se alespoň s některými seznámil před tím, než začne zpracovávat projekt diplomové práce. První doporučovaná příručka se jmenuje *Vádemékum autora odborné a vědecké práce* a pochází od pracovníků PdF MU vedené Vladimírem Spoustou. Publikace byla vydána nakladatelstvím fakulty v roce 2000 a věnuje se jak formálním tak i obsahovým aspektům odborného textu.

Mezi klasická díla se řadí kniha Umberta Eca *Jak psát diplomovou práci*, jejíž studium čtenáře nejen poučí, ale pozorného čtenáře i pobaví. Dalším titulem, kterým nás velmi podrobně provede celou procedurou zpracování diplomové práce, je publikace Jaroslava Filky *Metodika tvorby diplomové práce* nebo publikace kolektivu autorů *Jak napsat odborný text*. Skromný výčet titulů je dokladem, že literatury vztahující se k problematice diplomových prací je dostatek a že si diplomant může vybrat dle svého vkusu a zájmu. Všechny tituly jsou dostupné jak v knihovnách, tak na knižním trhu. Nesmíme však zapomenout, že až na výjimku *Vádeméka* mají výše uvedená díla obecný charakter a stejně poslouží pedagogům jako historikům apod. Nesmíme tudíž zapomenout na studium metodologické literatury toho kterého oboru.

Použitá a doporučená literatura:

Disman , M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. 3. vyd. Praha : Karolinum, 2000. 374 s. ISBN 80-246-0139-7.

Čmejrková, S.; Daneš, F.; Světlá , J. *Jak napsat odborný text*. Praha : Leda, 1999. 255 s. ISBN 80-85927-69-1.

Eco, U. *Jak napsat diplomovou práci*. Olomouc : Votobia, 1997. 271 s. ISBN 80-7198-173-7.

Hendl , J. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. 1. vyd. Praha : Karolinum, 1999. 278 s. ISBN 80-7184-522-1.

Filka , J. *Metodika tvorby diplomové práce*. 1. vyd. Brno : Knihař, 2002. 224 s. ISBN 80-86292-05-3.

Kerlinger , F. N. *Základy výzkumu chování*. 1. vyd. Praha : Academia, 1972. 705 s.

Morgan , D. L. *Ohniskové skupiny jako metoda kvalitativního výzkumu*. 1. vyd. Tišnov : Sdružení SCAN, 2001. 99 s. ISBN 80-85834-77-4.

Pelikán , J. *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů*. 1. vyd. Praha : Karolinum, 1998. 270 s. ISBN 80-7184-569-8.

Spousta , V. et al. *Vádemékum autora odborné a vědecké práce*. 1. vyd. Brno : PdF MU, 2000. 158 s. ISBN 80-210-2387-2.

Strauss, A.; Corbinová , J. *Základy kvalitativního výzkumu*. 1. vyd. Brno : Sdružení podané ruce, 1999. 228 s. ISBN 80-85834-60-X.

ŠVANCARA, J. *Terminologie a dokumentace psychologických prací*. 1. vyd. Brno : MU, 1999. 86 s. ISBN 80-210-2029-6.

2.4 Zpracování tématu diplomové práce

- Na základě kladně přijatého projektu diplomové (bakalářské) práce a po zpracování eventuálních připomínek přistoupí student k samostatnému zpracování daného tématu. Problémy konzultuje průběžně s vedoucím práce, případně s dalšími konzultanty. Vedoucím práce může být i externí pracovník MU, který má na tuto činnost řádně uzavřenou dohodu o provedení práce.
- Rozsah diplomové práce je specifikován spolu s dalšími náležitostmi vedoucím katedry (zpravidla 80 000 znaků pro BP a 110 000 znaků pro DP bez příloh).
- Hotovou diplomovou práci student odevzdá podle harmonogramu daného akademického roku vedoucímu práce (1x) a na sekretariát příslušné katedry (1x). Odevzdání DP (BP) vedoucí potvrdí do přihlášky ke SZZ.

3 Jak psát diplomovou (bakalářskou) práci

O tom, jak napsat diplomovou práci, se můžeme dočíst v relativně široké nabídce různých publikací, ze které vybíráme pouze některé. Další, především metodologickou literaturu z vašeho oboru, naleznete ve specifikaci na webových stránkách příslušné katedry.

3.1 Doporučená studijní literatura (řazeno dle pořadí doporučení)

SPOUSTA, V., aj. *Vádemékum autora odborné a vědecké práce*. 1. vyd. Brno : PdF MU, 2000. 158 s. ISBN 80-210-2387-2.

ECO, U. *Jak napsat diplomovou práci*. Olomouc : Votobia, 1997. 271 s. ISBN 80-7198-173-7.

ČMEJRKOVÁ, S.; DANEŠ, F.; SVĚTLÁ, J. *Jak napsat odborný text*. Praha : Leda, 1999. 255 s. ISBN 80-85927-69-1.

FILKA, J. *Metodika tvorby diplomové práce*. 1. vyd. Brno : Knihař, 2002. 224 s. ISBN 80-86292-05-3.

3.2 Doporučené etapy vypracování diplomové (bakalářské) práce

---

- Shromažďování a studium literatury
- Formulace problému a hypotéz, v případě experimentální práce jejich operacionalizace
- Výběr výzkumné metody
- Shromažďování a třídění výzkumného materiálu
- Zpracování, vyhodnocení a interpretace výsledků

3.3 Forma zpracování diplomové (bakalářské) práce

- **Obsah** - shrnující názvy jednotlivých kapitol a podkapitol, jež poskytují přehled o logice celého uspořádání práce.
- **Úvod**, v němž je uveden cíl práce, stručný popis obsahu, zmínka o metodách, které budou v práci použity, informační zdroje, případně informace o výzkumném vzorku a důvody, které autora vedly k tomu, že si dané téma zvolil.
- **Teoretická část má obsahovat:**
  - Rešerši literatury s přehledem dosavadních poznatků o řešeném problému;
  - Ztotožnění autora s některou (některými) z uváděných teorií a zdůvodnění tohoto autorova postoje;
  - Formulaci hypotéz a v případě empirického výzkumu jejich operacionalizaci;
  - Metody, které budou použity v diplomové práci.
- **Tvůrčí část** - obvykle nejrozsáhlejší část práce, jež obsahuje samostatné a tvořivé zpracování řešené problematiky, v případě výzkumné práce pomocí výsledků získaných deduktivními nebo induktivními postupy při zpracování práce. Pokud je současně prováděn kvantitativní výzkum, pak by měly být výsledky zpracovávány adekvátními statistickými metodami. Vyhodnocení je dobré doplnit tabulkami a grafy, které usnadňují interpretaci výsledků.
- **Závěr** je zhodnocením splněných cílů, které byly popsány a stanoveny v úvodu. Obsahuje také shrnutí nejdůležitějších poznatků v kontextu možností jejich využití.
- **Seznam použité literatury** s přísným dodržováním normy bibliografických citací.
- **Resumé** - na závěr musí být v práci uvedeno resumé v některém ze světových jazyků, nejlépe v angličtině, v rozsahu cca 700 znaků deseti řádků, stručně charakterizujících celou práci.

4 Formální náležitosti diplomové práce

4.1 Úprava textu

Diplomová práce se píše na papír formátu A4, po jedné straně. Řádkování je možno volit 1,5 až dva řádky. Levý okraj, který slouží k vyvážení práce, je 4 cm široký, pravý okraj 2 cm. První řádek je od horního okraje odsazen 3 cm, poslední řádek 2 cm od spodního okraje. Stránky jsou průběžně číslovány mimo titulní stranu. Zvolená úprava textu by měla dávat jasnou představu o hierarchii jednotlivých částí práce. Toho dosáhneme členěním textu na kapitoly, podkapitoly, oddíly a pododdíly. K označení je vhodné použít desetinného třídění. U textových editorů doporučujeme nadefinovat styly odstavců a nadpisů před započatím psaní celé práce.

- Nezapomínejme, že přemíra různých typů a velikostí písma působí rušivě, až chaoticky.
- Pokud se v textu vyskytnou obrázky a tabulky, je vhodné je číslovat a vybavit popiskou vyjadřující jejich obsah. Pro číslování se používají zkratky, např. Tab. 1: Výsledky kontrolní práce nebo Obr. 1: Struktura materiálu.
- Obrázky a tabulky se mohou stát také součástí příloh, a to zejména tehdy, když se na ně odvoláváme ve více kapitolách.
- Diplomové práce z výtvarné výchovy mohou, vzhledem k specifickým požadavkům na grafickou stránku práce, využívat nejrůznějších grafických technik a typů písma.
- Název kapitoly se graficky zvýrazňuje pouze jednou, tedy buď tučným písmem, podtržením nebo kurzívou, nikoliv kombinací těchto způsobů.
- Do názvu kapitoly se nekládají odkazy na poznámky pod čarou.
- Listy, na kterých jsou uvedeny přílohy, poděkování, prohlášení apod. se nečíslojí.
- Nadpisy kapitol první úrovně se uvádějí vždy na novém listu.
- Počet použitých zdrojů a literatury by neměl být nižší, než počet stran čistého textu; tedy, na každou stranu textu minimálně 1 použitý zdroj. Pro bakalářskou práci je obvyklých 50 zdrojů, pro magisterskou přibližně 80-90 zdrojů.

4.2 Úprava desek a titulního listu - poznámka

V příloze tohoto textu je znázorněna grafická podoba doporučeného vzhledu desek a titulního listu (8.1, 8.2).

Doplňujeme pro případ všetečných otázek "co přesně psát pod název katedry".

V práci se uvádí název katedry, kde působí VEDOUCÍ PRÁCE (školitel) a kde je práce vedena. V některých případech se může stát, že např. student jednooborové pedagogiky, dělá práci u vyučujícího z katedry psychologie. V jeho diplomové práci je uvedena pro formální úpravu Katedra psychologie.

5 Odkazy na literaturu v textu práce (dle ČSN ISO 690)

V textu odkazujeme na dokument, ze kterého citujeme převzaté části textu, myšlenky nebo závěry.

Odkaz v textu slouží k identifikaci dokumentu (nebo jeho části) a musí být zajištěna korespondence mezi odkazem v textu a bibliografickou citací. Umístění bibliografických citací může být v poznámce pod čarou na stránce, na níž je odkaz v textu; na konci kapitoly nebo na konci dokumentu.

Obvyklé označení stránky s bibliografickými citacemi a odkazy jsou: **Literatura, soupis bibliografických citací nebo použité zdroje** (zahrnuje všechny typy dokumentů včetně elektronických). Citace v soupise se řadí abecedně (nejprve názvy s číslem na začátku, poté písmena). V případě více děl jednoho autora řadíme díla podle roku vydání – nejmladší díla jsou uvedena jako první.

Pro zápis odkazů v textu se používají tři níže popsané metody: **Metoda poznámek, metoda číselných citací, metoda prvního prvku a data.**

5.1 Metoda poznámek

Na jednotlivé dokumenty odkazujeme číslem poznámky a citace samotné uvádíme v poznámce pod čarou. Číslování poznámek může být buď průběžné v celém dokumentu nebo může začínat na každé stránce od čísla 1 (veškeré odkazy pak jsou uvedeny v poznámce pod čarou na stejné stránce). V poznámce pod čarou můžeme uvádět bibliografické citace ve zkráceném tvaru, ale jejich úplné znění musíme rozepsat v soupise bibliografických citací.

Příklad:

V textu práce píšeme:

. . . tento postup uvádí JACSÓ² i někteří další autoři jako např. TENOPIR³.

V poznámkách pod čarou vypadají záznamy následovně:

---

² JACSÓ, Peter. Výzkum chování uživatelů vědeckých informací. *Vědecké obzory*, 1999, roč. 23, č. 5, s. 20–25.

³ TENOPIR, Carol. Elektronické časopisy : výzva pro 21. století. *Informatorium*, 1993, roč.18, č. 4, s. 54–55.

5.2 Metoda číselných citací

Jednotlivé dokumenty jsou očíslovány podle pořadí, v jakém jsou uvedeny v soupisu citací. V případě, že je některý z nich citován vícekrát, opakuje se pod stejným číslem.

Příklad:

V textu práce píšeme:

... jak uvádí TENOPIR ⁽³³⁾, tato problematika je poměrně obsáhlá. . . kolega JACSÓ její výzkum dále doplňuje ve své vlastní studii ⁽³⁾ . . . , která z práce Carol Tenopir ⁽³³⁾ vychází...

V soupisu bibliografických citací vypadají záznamy následovně (kompletní seznam je samozřejmě číslován souvisle od jedničky):

...

3 . JACSÓ, Peter. Výzkum chování uživatelů vědeckých informací. *Vědecké obzory*, 1999, roč. 23, č. 5, s. 20–25.

...

33. TENOPIR, Carol. Elektronické časopisy : výzva pro 21. století. *Informatorium*, 1993, roč.18, č. 4, s. 54–55.

5.3 Metoda prvního prvku a data

V textu se vyznačuje identifikační část, pod kterou lze dokument nalézt v bibliografickém soupisu na konci dokumentu společně s rokem vydání dokumentu v kulatých závorkách. Identifikační částí bývá zpravidla jméno autora.

Příklad:

V textu práce píšeme:

. . . jak uvádí PAGELL (1993) “. . . uživatelé už si nemyslí, že možnost získat soupis bibliografických citací je báječná věc a možnost získat souhrn článku již také není zázrak, ale bída. Uživatelé chtějí plný text a to ihned“.

V soupisu citací vypadá záznam následovně:

PAGELL, Ruth. 1993. Lesk a bída uživatelského chování při vyhledávání informací. *Prognostika pro amatéry*, 1993, roč. 16, č. 5, s. 52–54.

V případě, že autor napsal v daném roce více prací, za rokem vydání se pro odlišení uvádí malá písmena abecedy (a-z).

Příklad:

V textu práce píšeme:

. . . na tuto tendenci jako první upozorňuje TENOPIR (1993a) a své tvrzení dokládá závěry z další studie TENOPIR (1993b) . . .

V soupisu citací vypadají záznamy následovně:

TENOPIR, Carol. 1993a. Elektronické časopisy : výzva pro 21. století. *Informatarium*, 1993, roč.18, č. 4, s. 54–55.

TENOPIR, Carol. 1993b. Moving toward quality. *Library Journal*, 1993, vol. 118, iss. 10, p. 86–88.

6 Citace klasických (tištěných) dokumentů podle ČSN ISO 690

Citování dokumentů - klasických tištěných i elektronických pramenů má svá pravidla a řídí se platnou mezinárodní normou (ČSN ISO 690, ČSN ISO 690-2).

Řádné citování se použije především v odkazech na literaturu nebo seznamu použité literatury při psaní práce.

6.1 Citace monografické publikace (knihy)

Základní citace obsahuje tyto povinné prvky:

- příjmení a jméno nebo iniciály osobního (křestního) jména autora (autorů)
- název publikace
- pořadí vydání (má smysl uvádět pokud je vydání jiné než první)
- místo vydání
- název nakladatelství
- rok vydání
- rozsah publikace (počet stran určuje číslo poslední stránky)
- standardní mezinárodní číslo

PŘÍJMENÍ, Jméno. *Název knihy* : *podnázev*. Vydání. Místo vydání : Název nakladatelství, rok vydání. Počet stran. ISBN.

Příklad:

MAŇÁK, J. *Rozvoj aktivity, samostatnosti a tvořivosti žáků*. Brno : Masarykova univerzita, 1998. 134 s. ISBN 80-210-1880-1.

Příklad citování diplomové práce:

BILAVČÍKOVÁ, Jana. *Projektové vyučování ve vlastivědě : diplomová práce*. Brno : Masarykova univerzita, Fakulta pedagogická, 1999. 97 l., 25 l. příl. Vedoucí diplomové práce Miloslava Machalová.

Nepovinné prvky citace (v následujícím příkladu jsou uvedeny v hranatých závorkách); jsou to:

- jméno překladatele
- název edice
- číslo svazku
- poznámky

Příklad:

ECO, U. *Jak napsat diplomovou práci*. [Přel. Seidl, I.]. Olomouc : Votobia, 1997. 271 s. ISBN 80-7198-173-7.

Pokud jsou původci díla dva autoři, uvádějí se v tom pořadí, jak jsou v citovaném pramenu jejich jména vytištěna nebo se uvádí první jméno, které je typograficky zvýrazněné. Jednotlivá jména autorů se oddělují středníkem příp. čárkou.

Příklad:

JELÍNEK, Jaroslav; STYBLÍK, Vlastimil. *Čtení o českém jazyku*. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1971.

Pokud je publikace dílem více autorů, uvádíme jména nejvýše tří autorů, je však možno citovat jméno pouze prvního autora – (obvykle proto, že ji redigoval nebo je z uvedených autorů nejvýznamnější), a za ně se připojí zkratka aj. (a jiní) nebo et al. (z lat. et alii = a jiní).

Příklad:

STŘELEC, S., et al. *Kapitoly z teorie a metodiky výchovy I*. Brno : Paido, 1998. 189 s. ISBN 80-85931-61-3.

6.2 Citace seriálové publikace

Citace časopisu, novin obsahuje tyto prvky:

- název publikace
- název odpovědné instituce
- údaje o vydávání (data nebo čísla)
- místo vydání
- název nakladatelství
- standardní mezinárodní číslo

Název. Název odpovědné korporace, instituce. roky vydání (od-do), ročník (od-do). Místo vydání : Název nakladatelství. Standardní číslo (ISSN).

Příklad:

Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. Středočeská vědecká knihovna v Kladně. 1949- . Praha : Academia. ISSN 0011-2321.

6.3 Citace části monografické publikace

Citace určitých kapitol, částí z monografie (knihy) obsahuje:

- příjmení a iniciály osobního (křestního) jména autora (autorů) monografie
- název monografie
- pořadí vydání
- místo vydání
- název nakladatelství
- rok vydání
- lokace zdrojového dokumentu: číslo kapitoly, název a rozsah části vymezený číslem první a poslední strany, na níž je uveřejněna

Jméno autora. *Název zdrojového dokumentu*. Označení vydání. Číslo části. Místo vydání : Název nakladatelství, rok vydání. rozsah díla. Standardní číslo. Lokace ve zdrojovém dokumentu.

Příklad:

SPOUSTA, V. *Krása, umění a výchova*. 2. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 1995. Kapitola 5, Kýč jako paumění, jeho variabilita a symptomy, s. 71-79.

6.4 Citace příspěvku ze sborníku

Citace příspěvku, části ze sborníku obsahuje:

- příjmení a iniciály osobního (křestního) jména autora (autorů) stati, příspěvku
- název stati
- latinskou předložku in (= v)
- jméno autora (autorů) nebo editora (editorů) zdrojového dokumentu (např. sborníku)
- název zdrojového dokumentu
- pořadí vydání
- místo vydání
- název nakladatelství
- rok vydání
- lokace zdrojového dokumentu (rozsah stati je vymezen číslem první a poslední strany, na níž je stať uveřejněna)

Autor příspěvku. Název příspěvku. In *Název zdrojového dokumentu*. Primární odpovědnost (autor) za zdrojový dokument. Vydání. Místo vydání : Název nakladatelství, rok. Lokace ve zdrojovém dokumentu.

Příklad:

ŠVEC, V. Učitelovo pojetí efektivních vyučovacích postupů. In MAREŠ, J., SLAVÍK, J., SVATOŠ, T. , ŠVEC, V. *Učitelovo pojetí výuky*. Brno : Masarykova univerzita, 1996, s. 59-73.

6.5 Citace článku v seriálových publikacích

Citace článku z časopisů, novin obsahuje:

- příjmení a osobní (křestní) jméno autora (autorů) článku
- název článku
- název zdrojového dokumentu (časopisu, periodické publikace)
- lokace zdrojového dokumentu: rok vydání, číslo svazku, rozsah článku vymezený číslem první a poslední strany, na níž je uveřejněn

Autor článku. Název článku. *Název seriálu*, rok vydání, ročník, číslo, strany od-do.

Příklad:

PALOUŠ, Radim. Filosofie jakožto výchova. *Pedagogika*, 1998, roč. 48, č. 2, s. 106-112.

7 Citace elektronických dokumentů dle ČSN ISO 690-2

Údaje v citaci elektronických dokumentů:

- druh média (nosiče) v hranatých závorkách za názvem citovaného dokumentu: [online], [CD-ROM], [magnetická páska], [disk]
- vydání – například verze programu datum aktualizace/revize - uveden společně s datem zveřejnění
- datum citování – uvádí se v hranatých závorkách v jazyce originálu zdroje, zkratka "cit." se uvádí před datem citování [cit. 31. října 2003]
- údaj o dostupnosti "Přístupný z", "Dostupný na", "Available from" včetně přístupového protokolu např:
  - Dostupný z WWW: <adresa URL mezi symboly těchto závorek - povinný údaj pro online zdroje> .

7.1 Citace elektronické monografie, www stránky

Povinné údaje v citaci:

PŘÍJMENÍ, Jméno autora. *Název zdrojového dokumentu* [druh média]. Vydání. Místo vydání : Vydavatel, datum publikování, datum poslední revize [citováno dne]. Označení části nebo kapitoly. Název části nebo kapitoly. <dostupnost -URL adresa>. Standardní číslo.

Příklad:

Elektronická monografie:

RHEINGOLD, Howard. *The Virtual Community* [online]. c1998 [cit. 12. května 2003]. Dostupný z WWW: <<http://www.rheingold.com/vc/book/intro.html>>. ISBN 0-521-33697-X.

WWW:

Národní knihovna ČR [online]. c2005, poslední revize 2.1.2006 [cit. 2. února 2006]. Dostupný z WWW: <<http://www.nkp.cz>>.

7.2 Citace příspěvku v elektronickém sborníku

Povinné údaje v citaci:

PŘÍJMENÍ, Jméno autora příspěvku. Název příspěvku [druh média]. In *Název zdrojového dokumentu*. Vydání. Místo vydání : Vydavatel, datum publikování, datum poslední revize [citováno dne]. <dostupnost -URL adresa>. Standardní číslo.

Příklad:

BAILEY, Joseph P.; MCKNIGHT, Lee W. Internet Economics. In *Workshop on Internet economics, March 9-10, 1995* [online]. Cambridge (MA) : Center for Technology, Policy and Industrial Development, Massachusetts Institute of Technology, 1995 [cit. 10. ledna 2001]. Dostupný z WWW: <http://www.isoc.org/HMP/PAPER/123/html/paper.html>.

7.3 Citace elektronického článku

Povinné údaje v citaci:

PŘÍJMENÍ, Jméno autora. Název článku. *Název seriálu* [druh média]. Datum vydání, ročník, číslo, datum poslední revize [citováno dne]. Přístup ke zdroji. <dostupnost -URL adresa> Standardní číslo.

Příklad:

KUBROVÁ, Barbora. WWW prezentace jako nástroj online marketingu. *Ikaros* [online]. 1998, č. 6 [cit. 6. dubna 1999].

Dostupný z WWW: <<http://www.ikaros.cz/Clanek.asp?ID=200203072>>. ISSN 1212-5075.

7.4 Citace elektronické konference

Povinné údaje v citaci:

Název konference nebo fóra [druh média]. Místo vydání : Vydavatel, datum vydání [citováno dne].
<dostupnost -URL adresa>.

Příklad:

Web4Lib Electronic Discussion : An electronic discussion for library-based World-Wide Web managers [online]. Berkeley : University of California Berkeley Library, April 1994- [cit. 5. dubna 2003]. Dostupný z Internetu: <listserv@library.berkeley.edu > .
Přístup také z WWW: <<http://sunsite.berkeley.edu/Web4Lib/>>.

8 Přílohy - vzory formální úpravy

V následujících vzorových příkladech najdete, jak má vypadat úprava desek, titulní strany (první list s textem v práci) a dalších listů s prohlášením a anotací.

8.1 Vzhled textu na vazbě (deskách) práce

Masarykova univerzita

Pedagogická fakulta

Diplomová (bakalářská) práce

(vyberete typ práce)

Brno 2005

Petr Diplomant

8.2 Vzhled titulního listu

Masarykova univerzita

Pedagogická fakulta

KATEDRA PEDAGOGIKY

(název katedry)

Název práce

Diplomová (bakalářská) práce

(vyberte)

Brno 2005

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Kamil Docent

Vypracoval:

Petr Diplomant

8.3 Prohlášení

Na samostatnou stranu, která následuje za titulním listem (před vlastní text práce) uvedeme prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použil/a jen prameny uvedené v seznamu literatury.

.....

podpis

8.4 Resumé

Na samostatnou stranu za závěr práce uvedeme resumé. V tomto souhrnu bychom měli asi v deseti řádcích shrnout to, o čem práce pojednává. Resumé se píše česky a cizojazyčně v jednom ze světových jazyků — (anglicky, německy, francouzsky nebo rusky)

Resumé:

8.5 Anotace, klíčová slova, bibliografický záznam

Za titulní list (před prohlášení) nebo úplně nakonec práce (za přílohy) vložíme do práce bibliografický záznam o práci (citace naší práce), krátkou anotaci a klíčová slova, která výstižně charakterizují téma práce.

Bibliografický záznam naší práce:

např.:

MORAVČÍKOVÁ, Jana. *Speciální metody výuky neslyšících předškolních dětí : diplomová práce*. Brno : Masarykova univerzita, Fakulta pedagogická, Katedra speciální pedagogiky, 1999. 97 l., 25 l. příl. Vedoucí diplomové práce Miloslava Machalová.

Anotace:

Stručné shrnutí obsahu práce (15-20 řádků).

- česky
- cizojazyčně

Klíčová slova:

- česky
- cizojazyčně

Hesla, sousloví, fráze, které výstižně charakterizují obsah naší práce. Hesla uspořádáme hierarchicky, např. pedagogika, speciální pedagogika, neslyšící, děti, výukové metody, didaktické hry.

Pro tvorbu klíčových slov můžeme použít tezaurus daného vědního oboru nebo odvětví. Tezaurus je odborný terminologický řízený slovník, který zachycuje aktuální terminologii určitého oboru formou hesel včetně nejrůznější vztahů a souvislostí mezi hesly - synonymní výrazy, příbuznost, nadřazenost, podřazenost určitých hesel navzájem... .

Český pedagogický tezaurus je k dispozici na www: <http://www.npkk.cz/npkk/zakl_tez.php>.

Další pomůckou k tvorbě klíčových slov může být *Databáze věcných národních autorit ČR* (databáze ověřených a standardizovaných tématických hesel = věcných autorit), kterou buduje Národní knihovna ČR. Více na www: <<http://www.nkp.cz>>.

9 Odevzdávání diplomové (bakalářské) práce

Diplomová práce

Diplomovou práci jste povinni odevzdat v tištěné podobě a elektronické podobě do IS MU.

Počet výtisků tištěné podoby je vždy nutné konzultovat na příslušné katedře. Podle pokynu děkana 3/2007 se doporučuje odevzdání 2 výtisků v pevné vazbě.

Postup odevzdávání diplomové práce do IS MU naleznete [ZDE](#) (letáček s postupem je k dispozici i mimo tuto příručku v hlavním menu kurzu v bloku o diplomové práci).

Bakalářská práce

Bakalářskou práci jste povinni odevzdat v tištěné podobě a elektronické podobě do IS MU.

Počet výtisků tištěné podoby je vždy nutné konzultovat na příslušné katedře.

Postup odevzdávání bakalářské práce do IS MU naleznete [ZDE](#) (letáček s postupem je k dispozici i mimo tuto příručku v hlavním menu kurzu v bloku o diplomové práci).

10 Shrnutí postupu při zpracování diplomové práce

Diplomové práce na PdF MU v Brně

v Výběr tématu

- vyučující vypíše témata diplomové práce; jejich seznam je zveřejněn na stránkách příslušné katedry nebo u příslušných vyučujících
- student si některé téma vybere,
- pokud má vlastní, musí jeho volbu potvrdit vyučující, případně vedoucí katedry
- student odevzdá na sekretariátu příslušné katedry formulář se zadáním práce, který bude opatřen podpisem vedoucího katedry, vedoucího práce samozřejmě podpisem studenta, teprve poté je téma oficiálně zadáno

v Vypracování

- vyhledání a nastudování potřebné literatury
- vypracování konceptu práce, který student předkládá svému vedoucímu práce
- zpracovávání vlastního textu práce, průběžné konzultace
- dodržování požadavků na formální úpravu (titulní list, vyjádření o autorství, případné poděkování, obsah, samotný text práce, seznam pramenů a literatury)

v Odevzdání

- vyhotovené diplomové práce se odevzdávají u sekretářky katedry (ta zkontroluje všechny náležitosti)
- odevzdává se 2x (pokud nerozhodne příslušná katedra jinak) v tištěné podobě + vložení do informačního systému MU

v Obhajoba

- vyplní se přihláška k obhajobě diplomové práce (po odevzdání práce na sekretariátu), přihláška je k dispozici na webových stránkách katedry
- práce jsou následně doručeny vedoucímu a přidělenému oponentovi, kteří vypracují na diplomové práce svoje posudky
- posudky jsou studentům doručeny emailem nejpozději 3 pracovní dny před obhajobou
- proběhne obhajoba
- po úspěšné obhajobě je studentovi vydán diplom na studijním oddělení
- jeden výtisk obhájené diplomové práce zůstává na katedře a jeden jde do knihovny

v Vyhledávání e- DP

- knihovním katalogu Aleph - knihovna Pedagogické fakulty vyhledávat lze podle autora, názvu, věcného téma, katedry, vedoucího práce, roku obhájení (vydání), atd.
- *v IS bude možno vyhledávat diplomové práce dle autora, názvu, klíčových slov, fakulty, katedry, vedoucího práce, oponenta, roku obhájení, atd.*
- *rozhraní bude přístupné všem (i mimo MU), plné texty se budou zobrazovat studentům, vyučujícím a zaměstnancům MU, ostatní budou mít k dispozici pouze bibliografický záznam e-VŠKP (pokud student v LS nezadá možnost zveřejnit na internetu)*